

Sygn. akt II Ca 103/14

POSTANOWIENIE

Dnia 20 lutego 2014 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Jarosław Gołębiowski (spr.)
Sędziowie:	SSO Stanisław Łęgosz SSR del. Lucyna Szafrńska
Protokolant:	Paulina Neyman

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 20 lutego 2014 roku

sprawy z wniosku następcy prawnego po zmarłym M. M. W.

z udziałem E. Ś.

o dział spadku

na skutek apelacji wnioskodawczyni

od postanowienia Sądu Rejonowego w Belchatowie z dnia 12 lutego 2013 roku, sygn. akt I Ns 224/11

postanawia: umorzyć postępowanie odwoławcze w sprawie.

Sygn. akt II Ca 103/14

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 12 lutego 2013 r. Sąd Rejonowy w Belchatowie po rozpoznaniu sprawy z wniosku M. W. (1) z udziałem E. Ś. o dział spadku po Z. W. i J. W. (1)

1. ustalił, że w skład spadku po Z. W. i J. W. (1) wchodzi odrębna własność lokalu mieszkalnego położonego w B. na osiedlu (...) oznaczonego numerem lokalu (...), o powierzchni 51,10 m², dla której w Sądzie Rejonowym w Belchatowie urządzona jest księga wieczysta o numerze KW (...), oraz związany z nią stosowny udział we współwłasności części wspólnych budynku i urządzeń, które nie służą do wyłącznego użytku właścicieli poszczególnych lokali o wartości 132.710,00 zł;

2. dokonał podziału majątku wspólnego Z. J. i J. T. małżonków W. oraz dokonuje działu spadku po Z. W. i J. W. (1), w ten sposób, że opisaną w punkcie 1 postanowienia nieruchomości przyznaje na wyłączną własność M. W. (1), syna Z. i J.;

3. zasądził od wnioskodawcy M. W. (1) na rzecz uczestniczki E. Ś. kwotę 66.355,00 zł tytułem spłaty, płatnej w terminie 6 miesięcy od uprawomocnienia się orzeczenia;

4. zasądził od wnioskodawcy M. W. (1) na rzecz uczestniczki E. Ś. kwotę 445,26 zł tytułem części kosztów postępowania, zaś w pozostałym zakresie ustala, że każdy z uczestników ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowiły przytoczone poniżej ustalenia i zarazem rozważania Sądu Rejonowego:

Z.W.i J. W. (1) w ramach małżeńskiej wspólności ustawowej majątkowej, na podstawie umowy sprzedaży z dnia 12 kwietnia 1996 roku, za kwotę 5.067,83 złotych nabyli od Gminy Miejskiej B. lokal mieszkalny numer (...), położony w bloku numer (...) na os. (...) w B. dla którego w Sądzie Rejonowym w Bełchatowie urządzona jest księga wieczysta numer (...) wraz z związanym z prawem własności udziałem 5110/551260 w nieruchomości wspólnej, dla której tutejszy Sąd prowadzi księgę wieczystą o numerze (...).

Postanowieniem z dnia 16 lipca 2001 roku wydanym do sygn. akt I Ns 411/01, tutejszy Sąd stwierdził, że spadek po zmarłym w dniu 17 października 1998 roku Z. W. na podstawie ustawy nabyli: żona J. W. (1) z domu P. oraz dzieci M. W. (1) i E. Ś. z domu W. w częściach równych po 1/3.

Postanowieniem z dnia 10 maja 2005 roku wydanym do sygn. akt I Ns 76/05, tutejszy Sąd stwierdził, że spadek po zmarłej w dniu 17 września 2002 roku J. W. (1) z domu P. na podstawie ustawy nabyli: syn M. W. (1) i córka E. Ś. z domu W. w częściach równych po 1/2.

Wartość rynkowa powyższego lokalu mieszkalnego, według stanu na dzień 17 września 2002 roku, a według cen aktualnych wynosi 132.710 złotych.

M. W. (1) mieszka w lokalu położonym na os. (...) od około 20 lat. W 2012 roku przebywał pod stałą opieką poradni onkologicznej i urologicznej z uwagi na pogarszający się stan zdrowia. Od 29 maja 2012 roku rozpoczął chemioterapię. W okresie od dnia 6 czerwca 2012 roku do dnia 1 września 2012 roku nie był w stanie brać udziału w sprawie z uwagi na zły stan zdrowia. W okresie od dnia 9.07.2012r. do dnia 13.07.2012r. i w dniach od 2.08.2012r. do 3.08.2012r. oraz w dniach od 23.08.2012r. do 24.08.2012r. M. W. (1) przebywał w Klinice (...) w (...) Szpitalu (...) w Ł., gdzie brał udział w badaniu klinicznym.

W dniu 9.10.2012r. został ponownie skierowany do Kliniki (...) w (...) Szpitalu (...) w Ł. na dzień 15.10.2012 roku. W dniu 17.10.2012r. M. W. (2) opuścił szpital.

W listopadzie 2012 roku M. W. (1) był leczony z powodu choroby raka stercza z przerzutami do kręgosłupa.

M. W. (1) w dniu 10 stycznia 2013 roku, telefonicznie zawiadomił sekretariat sądu, iż nie może stawić się na rozprawę w dniu dzisiejszym z powodu choroby, która spowodowała u niego paraliż nóg.

M. W. (1) o godz. 15.00 w dniu 11 lutego 2013 roku złożył na dzienniku podawczym tutejszego Sądu wniosek o odroczenie rozprawy w dniu 12 lutego 2013 roku, wskazując że na dzień 12.02.2013 roku ma skierowanie do szpitala w Ł.. Do wniosku dołączył skierowanie do szpitala wystawione w dniu 16 listopada 2012 roku, zgodnie z którym M. W. (1) miał uzgodniony termin przyjęcia do szpitala na dzień 12 grudnia 2012 roku.

Sąd dokonał ustaleń stanu faktycznego w rozpoznawanej sprawie na podstawie dokumentów przedłożonych przez wnioskodawcę i uczestniczkę, szczegółowo wskazanych powyżej, oraz na podstawie opinii sporządzonej przez biegłego sądowego z zakresu wyceny nieruchomości. Autentyczność tych dokumentów nie była kwestionowana przez wnioskodawcę i uczestniczkę, a w odniesieniu do sporządzonej opinii biegłego sądowego nie wnosili zarzutów. Sąd przy ustalaniu stanu faktycznego pominął zeznania świadka A. S. (k. 200), gdyż nie dotyczyły one istotnych kwestii będących przedmiotem rozpoznania w sprawie. Świadek nie posiadał precyzyjnej i zdecydowanej wiedzy na temat

okoliczności dotyczącej „wykupienia” przedmiotowego lokalu mieszkalnego, które miało miejsce 16 lat temu. Nie znalazł żadnych szczegółów dotyczących wykupu spadkowego mieszkania na własność.

Sąd oddalił wnioski dowodowe zgłoszone przez wnioskodawcę o przesłuchanie v/ charakterze świadków A. K. i kierownika (...), gdyż okoliczności będące przedmiotem tych dowodów nie miały istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy o dział spadku (k.200).

Sąd zważył, iż zgodnie z treścią nit. 1035 k.c. jeżeli spadek przypada kilku spadkobiercom, do wspólności majątku spadkowego oraz do działu spadku stosuje się odpowiednio przepisy o współwłasności w częściach ułamkowych z zachowaniem przepisów niniejszego tytułu. Dział spadku może nastąpić bądź na mocy umowy między wszystkimi spadkobiercami, bądź na mocy orzeczenia sądu na żądanie któregośkolwiek ze spadkobierców. Do stosowania przepisów dotyczących działu spadku odsyła również art. 46 k.r.i.o. w zakresie dotyczącym podziału majątku wspólnego małżonków.

Z przepisów prawa materialnego, dotyczących zniesienia współwłasności, określonych między innymi w art. 212 § 2 k.c. wynika, że rzecz która nie daje się podzielić, może być przyznana stosownie do okoliczności jednemu ze współwłaścicieli z obowiązkiem spłaty pozostałych albo sprzedana stosownie do przepisów kodeksu postępowania cywilnego. Należy również wskazać, że na podstawie art. 684 k.p.c. skład i wartość spadku ulegającego podziałowi ustala sąd.

W rozpoznawanej sprawie wnioskodawca i uczestniczka żądali dokonania działu spadku po swoich rodzicach Z.J. W. (2) i J. W. (1). W toku rozpoznawania sprawy uczestnicy postępowania zgodni byli co do faktu, że w skład spadku po rodzicach wchodzi prawo własności lokalu mieszkalnego numer (...) położonego w bloku numer (...) na os. (...) w B.. Również wartość rynkowa lokalu ustalona przez biegłego sądowego na kwotę 132.710 złotych nie była przez nich kwestionowana. Spór dotyczył jedynie wysokości spłaty, jaka powinna zostać przyznana od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki, gdyż M. W. (1) wniósł o przyznanie lokalu mieszkalnego na jego własność. E. Ś. przyłączyła się do jego wniosku i wniosła o zasądzenie na jej rzecz stosownej spłaty.

Wobec powyższego ustalenie składu i wartości spadku po Z. J. W. (2) i J. W. (1) Sąd oparł na okolicznościach niespornych oraz odpisie księgi wieczystej.

Mając na uwadze treść art. 212 § 2 k.c., Sąd mając na uwadze wszechstronne okoliczności sprawy doszedł do przekonania, że zasadne będzie przyznanie przedmiotowego lokalu mieszkalnego na wyłączną własność wnioskodawcy M. W. (1) z obowiązkiem spłaty na rzecz uczestniczki E. Ś. w kwocie 66.335 złotych, stanowiącą połowę wartości rynkowej nieruchomości. Sąd dokonując działu spadku kierował się zasadami dokonywania podziału nieruchomości wspólnej wyrażonymi w kodeksie cywilnym. Zgodnie z nimi w pierwszej kolejności konieczne jest rozważenie, czy możliwe jest dokonanie podziału fizycznego składnika majątkowego wchodzącego w skład wspólności majątkowej. Jeżeli podział fizyczny jest niemożliwy, to podział majątku może być dokonany poprzez przyznanie danego składnika majątku na rzecz jednego z współwłaścicieli z obowiązkiem spłaty na rzecz pozostałych współwłaścicieli. Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, że dokonywanie fizycznego podziału 3 pokojowego lokalu mieszkalnego nie jest możliwe, a w konsekwencji rozważyć należało przyznanie lokalu mieszkalnego na wyłączną własność jednego z uczestników. Sąd przyznał lokal mieszkalny numer (...) położony w bloku numer (...) na osiedlu (...) w B. na rzecz M. W. (1) kierując się zgodnymi żądaniami uczestników w tym zakresie, a ponadto faktem, że M. W. (1) zamieszkuje przedmiotowy lokal mieszkalny już od 20 lat, a od 9 lat wyłącznie z żoną. Wobec powyższego, mając na uwadze zasady doświadczenia życiowego nie byłoby zasadne przyznawanie lokalu mieszkalnego na wyłączną własność E. Ś., gdyż stanowiłoby nieuzasadnioną ingerencję w dotychczasowy stan posiadania, który co najmniej w dorozumiany sposób został zaakceptowany przez współwłaścicieli. Konsekwencją przyznania tegoż lokalu na rzecz wnioskodawcy było zasądzenie od niego na rzecz uczestniczki spłaty w kwocie 66.335 złotych, której termin zapłaty na podstawie art. 213 § 3 k.c. Sąd ustalił na 6 miesięcy od uprawomocnienia się wyroku.

W ocenie Sądu konieczne stało się odniesienie do twierdzenia wnioskodawcy, który przedkładając rachunek za „wykup” przedmiotowego lokalu mieszkalnego twierdził, iż transakcja ta została sfinansowana z jego pieniędzy.

Zgodnie z ogólną zasadą wyrażoną w art. 6 k.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która wywodzi z niego skutki prawne. Z przedstawionego rachunku wynika jednoznacznie, że nabywcami są Z. i J. W. (1), u w konsekwencji twierdzenia wnioskodawcy nie znajdują potwierdzenia w przedłożonym dokumencie. M. W. (1) nie wykazał w żaden sposób, że pieniądze w kwocie 5.067,83 złotych przeznaczone na wykup lokalu mieszkalnego pochodziły z jego majątku.

Natomiast jak chodzi o wnioski o cofnięcie wniosku o dział spadku składane przez wnioskodawcę, to zgodnie z treścią art. 512§1 k.p.c. po rozpoczęciu posiedzenia albo po złożeniu przez któregokolwiek z uczestników oświadczenia na piśmie cofnięcie wniosku jest skuteczne tylko wtedy, gdy inni uczestnicy nie sprzeciwili się temu w terminie wyznaczonym. W rozpoznawanej sprawie uczestniczka E. Ś. nie wyraziła zgody na cofnięcie wniosku, co musiało skutkować oddaleniem wniosków M. W. (1).

Sąd oddalił również wnioski M. W. (1) o odroczenie rozprawy w dniu 18.10.2012r., 12.02.2013r. Jak chodzi o rozprawę odbywającą się w dniu 18.10.2012 roku, to Sąd dysponował informacją, że wnioskodawca w dniu 17.10.2012 roku został wypisany ze szpitala, a zatem jego wniosek o odroczenie rozprawy nie był zasadny. Natomiast jak chodzi o rozprawy prowadzone w dniach 15.11.2012 roku i 10.01.2013 roku, na które wnioskodawca pomimo prawidłowego wezwania nie stawiał się, to po pierwsze M. W. (1) nie przedstawił zaświadczenia lekarskiego pochodzącego od lekarza sądowego, a po drugie wobec niestawiennictwa świadka A. S., na wskazanych terminach rozpraw nie zostały przeprowadzone czynności wymagające obecności wnioskodawcy, a rozprawy były odraczane.

Odmienne miała się sytuacja jak chodzi o nieusprawiedliwioną nieobecność wnioskodawcy na rozprawie w dniu 12 lutego 2013 roku. Sąd oddalił wniosek M. W. (1) o odroczenie rozprawy, gdyż dokumenty przez niego przedłożone potwierdzały, że miał wyznaczony termin na przyjęcie do szpitala nie w dniu 12 lutego 2013 roku, ale w dniu 12 grudnia 2012 roku. Powyższe względy, wobec niewykazania okoliczności uzasadniającej nieobecność wnioskodawcy, skutkowały oddaleniem wniosku o odroczenie rozprawy, a następnie rozpoznanie sprawy i wydanie postanowienia rozstrzygającego sprawę. Ponadto wskazać należy, że zgodnie z art. 2141§1 k.p.c. usprawiedliwienie niestawiennictwa z powodu choroby stron, ich przedstawicieli ustawowych, pełnomocników, świadków i innych uczestników postępowania, wymaga przedstawienia zaświadczenia potwierdzającego niemożność stawienia się na wezwanie sądu, wystawionego przez lekarza sądowego. Takie zaświadczenie wnioskodawca przedstawił w dniu 6 czerwca 2012 roku i dotyczyło ono okresu do 1 września 2012 roku. W dalszym toku postępowania sądowego wnioskodawca nie przedstawiał dalszych zaświadczeń wystawionych przez uprawnionego lekarza sądowego, wobec czego Sąd uznał, że okoliczności wyłączające możliwość stawiennictwa wnioskodawcy z uwagi na chorobę, nie zachodzą.

Mając na uwadze fakt, że w sprawie powstały wydatki w kwocie 890,52 złotych tytułem wynagrodzenia dla biegłego sądowego, które w całości zostały uiszczone przez uczestniczkę, to Sąd zasądził od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki kwotę 445,26 złotych, a w pozostałym zakresie na podstawie art. 520 § 1 k.p.c. stwierdził, że każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie. Zgodnie z art. 108 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych zwolnienie od kosztów sądowych nie zwalnia strony od obowiązku zwrotu kosztów procesu przeciwnikowi, a skoro uczestnicy byli współwłaścicielami przedmiotowego lokalu mieszkalnego w częściach po 1/2, to zasadne jest poniesienie wydatków powstałych w toku postępowania po połowie.

Apelację od powyższego postanowienia wniósł pełnomocnik wnioskodawczyni zaskarżając go w części zasądzającej splotę na rzecz uczestniczki postępowania w całości, zarzucając mu:

1. nie rozpoznanie istoty sprawy, w szczególności pominięcie zarzutów wnioskodawcy odnoszących się do sfinansowania z jego własnych środków kosztów ustanowienia odrębnej własności lokalu oraz ustaleń, co do przejęcia po śmierci rodziców lokalu bez obowiązku splot na rzecz uczestniczki postępowania;
2. naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść postanowienia, w szczególności art. 227 KPC oraz art. 217 § 2 KPC, poprzez pominięcie dowodów, o których przeprowadzenie miało istotne znaczenie dla rozpoznania

twierdzeń wnioskodawcy w zakresie sposobu finansowania zakupu mieszkania i ustaleń co do zasad rozliczeń między spadkobiercami.

Biorąc pod uwagę powyższe apelujący wnosił o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, przy uwzględnieniu kosztów postępowania apelacyjnego, jako części kosztów procesu.

W odpowiedzi na apelację pełnomocnik uczestniczki wnosił o oddalenie apelacji jako bezzasadnej oraz zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki zwrotu kosztów postępowania z wyodrębnieniem kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Podczas rozprawy apelacyjnej w dniu 20 lutego 2013 roku następcą prawnym wnioskodawcy- M. W. (3) cofnęła apelację.

Powyższe skutkuje umorzeniem postępowania odwoławczego, o czym orzeczono na podstawie art. 391 § 2 k.p.c.